

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-01836/2024-ERU
Č. j. 01836-9/2024-ERU

V Ostravě dne 7. června 2024

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon ve znění pozdějších předpisů“), ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-01836/2024-ERU, zahájeném dne 21. února 2024 z moci úřední, podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

společnost **COLAS CZ, a.s.**,

se sídlem Rubeška 215/1, Vysočany, 190 00 Praha 9, IČO: 261 77 005

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. prosince 2023 (dále jen „energetický zákon“),

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, společnost **COLAS CZ, a.s.**, se sídlem Rubeška 215/1, Vysočany, 190 00 Praha 9, IČO: 261 77 005 (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným **ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 4. července 2023 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci [REDAKCE], ulice [REDAKCE], u budovy č.p. [REDAKCE], prostřednictvím zaměstnance podnikající fyzické osoby [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „podnikající fyzická osoba [REDAKCE]“) ručně krumpáčem zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63 (dále jen „plynárenské zařízení“).

II.

Podle ust. § 91a odst. 9 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši**

50 000 Kč (slovy: padesát tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 6824.

III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 6824.

Práce na předmětné stavbě si účastník řízení objednal u podnikající fyzické osoby na základě objednávky č. ze dne 4. července 2023 (dále jen „objednávka“). Účastník řízení však podnikající fyzické osobě nepředal staveniště. Dané práce prováděl zaměstnanec podnikající fyzické osoby , pan

[12] Správce plynárenského zařízení vydal dne 11. července 2022 stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění prací pod zn. (dále jen „stanovisko“), s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání.

[13] Dne 26. června 2023 vytyčila společnost GasNet Služby s.r.o., se sídlem Plynárenská 499/1, Zábrdovice, 602 00 Brno, IČO: 279 35 311, polohu plynárenského zařízení v terénu, s platností 2 měsíců. V protokolu o vytyčení je uvedeno, že v blízkosti plynovodu mají být veškeré zemní práce prováděny ručně.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 4,57 m³ plynu do ovzduší za dobu 10 minut a k přerušení dodávky plynu 8 konečným zákazníkům (kategorie domácnost) po dobu 5 hodin, jak vyplývá z protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení, číslo hlášení v SAP ESM: a z protokolu o úniku plynu ze dne 11. července 2023, číslo protokolu

[15] Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly účastníkem řízení uhrazeny.

[16] Účastník řízení uvedl ve svém vyjádření ze dne 6. února 2024, č. j. 01836-3/2024-ERU, že podnikající fyzická osoba prováděla se svými pracovníky opravu vodovodu. Účastník řízení nepředával protokolárně podnikající fyzické osobě staveniště, avšak ze strany účastníka řízení byla řádně informována a poučena o rizicích ohledně staveniště a opatřeních ke snížení těchto rizik. Podnikající fyzická osoba byla informována o vytýčených sítích a upozorněna na riziko poškození a narušení podzemních vedení, a v té souvislosti také o uloženém opatření provádět obnažování potrubí a kabelů ručně se zvýšenou opatrností.

Zaměstnanec účastníka řízení – pan (stavbyvedoucí) uvedl před policejním orgánem dne 4. července 2023, č. j., že si účastník řízení najal na výkopové práce na ulici v obci dělníky od podnikající fyzické osoby

[18] Zaměstnanec podnikající fyzické osoby , pan , uvedl před policejním orgánem dne 4. července 2023, č. j., že z důvodu vyznačeného potrubí kopal v daném místě krumpáčem, kterým však zavadil o kámen, po kterém se krumpáč svezl a on udeřil špicí do plynárenského zařízení.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

[19] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

[20] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 zákona o odpovědnosti za přestupky pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

[21] Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Práce na předmětné stavbě si účastník řízení objednal u podnikající fyzické osoby [redacted] na základě objednávky č. [redacted] ze dne 4. července 2023 (dále jen „objednávka“). Účastník řízení však podnikající fyzické osobě [redacted] nepředal staveniště. Dané práce prováděl zaměstnanec podnikající fyzické osoby [redacted], pan [redacted]

[12] Správce plynárenského zařízení vydal dne 11. července 2022 stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění prací pod zn. [redacted] (dále jen „stanovisko“), s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání.

[13] Dne 26. června 2023 vytyčila společnost GasNet Služby s.r.o., se sídlem Plynárenská 499/1, Zábrdovice, 602 00 Brno, IČO: 279 35 311, polohu plynárenského zařízení v terénu, s platností 2 měsíců. V protokolu o vytyčení je uvedeno, že v blízkosti plynovodu mají být veškeré zemní práce prováděny ručně.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 4,57 m³ plynu do ovzduší za dobu 10 minut a k přerušení dodávky plynu 8 konečným zákazníkům (kategorie domácnost) po dobu 5 hodin, jak vyplývá z protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení, číslo hlášení v SAP ESM: [redacted] a z protokolu o úniku plynu ze dne 11. července 2023, číslo protokolu [redacted]

[15] Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly účastníkem řízení uhrazeny.

[16] Účastník řízení uvedl ve svém vyjádření ze dne 6. února 2024, č. j. 01836-3/2024-ERU, že podnikající fyzická osoba [redacted] prováděla se svými pracovníky opravu vodovodu. Účastník řízení nepředával protokolárně podnikající fyzické osobě [redacted] staveniště, avšak ze strany účastníka řízení byla řádně informována a poučena o rizicích ohledně staveniště a opatřeních ke snížení těchto rizik. Podnikající fyzická osoba [redacted] byla informována o vytyčených sítích a upozorněna na riziko poškození a narušení podzemních vedení, a v té souvislosti také o uloženém opatření provádět obnažování potrubí a kabelů ručně se zvýšenou opatrností.

Zaměstnanec účastníka řízení – pan [redacted] (stavbyvedoucí) uvedl před policejním orgánem dne 4. července 2023, č. j. [redacted], že si účastník řízení najal na výkopové práce na ulici [redacted] v obci [redacted] dělníky od podnikající fyzické osoby [redacted]

[18] Zaměstnanec podnikající fyzické osoby [redacted], pan [redacted], uvedl před policejním orgánem dne 4. července 2023, č. j. [redacted], že z důvodu vyznačeného potrubí kopal v daném místě krumpáčem, kterým však zavadil o kámen, po kterém se krumpáč svezl a on udeřil špicí do plynárenského zařízení.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

[19] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

[20] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 zákona o odpovědnosti za přestupky pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

[21] Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

- [22] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.
- [23] Zákon o odpovědnosti za přestupky byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován jednou, a to zákonem č. 277/2019 Sb., s účinností od 1. ledna 2024. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován několikrát, naposledy zákonem č. 469/2023 Sb., s účinností od 1. dubna 2024.
- [24] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a odst. 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění a energetického zákona i jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována, jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno.

IV. II. Obecný právní rámec

- [25] Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, odst. 9, odst. 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo odst. 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.
- [26] Podle ust. § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky je právnická osoba pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu; za porušení právní povinnosti uložené právnické osobě se považuje též porušení právní povinnosti uložené organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí právnické osoby.
- [27] Podle ust. § 20 odst. 2 písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupky se za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek, považuje fyzická osoba, kterou právnická osoba používá při své činnosti.
- [28] Podle ust. § 2 odst. 1 písm. m) bodu 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2023 (dále jen „stavební zákon“), se veřejnou infrastrukturou rozumí technická infrastruktura, kterou jsou vedení a stavby a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovody, vodojemy, kanalizace, čistírny odpadních vod, stavby ke snižování ohrožení území živelními nebo jinými pohromami, stavby a zařízení pro nakládání s odpady, trafostanice, energetické vedení, komunikační vedení veřejné komunikační sítě a elektronické komunikační zařízení veřejné komunikační sítě, produktovody a zásobníky plynu.
- [29] Podle ust. § 2 odst. 2 písm. b) stavebního zákona se stavebním podnikatelem rozumí osoba oprávněná k provádění stavebních nebo montážních prací jako předmětu své činnosti podle zvláštních právních předpisů [zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů].
- [30] Podle ust. § 2 odst. 2 písm. c) stavebního zákona se stavebníkem rozumí osoba, která pro sebe žádá vydání stavebního povolení nebo ohlašuje provedení stavby, terénní úpravy nebo zařízení, jakož i její právní nástupce, a dále osoba, která stavbu, terénní úpravu nebo zařízení provádí, pokud nejde o stavebního podnikatele realizujícího stavbu v rámci své podnikatelské činnosti; stavebníkem se rozumí též investor a objednatel stavby.
- [31] Podle ust. § 3 odst. 3 stavebního zákona se stavenišťem rozumí místo, na kterém se provádí stavba nebo udržovací práce nebo na kterém se stavba odstraňuje; zahrnuje stavební

pozemek, popřípadě zastavěný stavební pozemek nebo jeho část anebo část stavby, popřípadě, v rozsahu vymezeném stavebním úřadem, též jiný pozemek nebo jeho část anebo část jiné stavby.

- [32] Podle ust. § 152 odst. 1 stavebního zákona je stavebník povinen dbát na řádnou přípravu a provádění stavby.
- [33] Podle ust. § 160 odst. 2 stavebního zákona je zhotovitel stavby povinen provádět stavbu v souladu s rozhodnutím nebo jiným opatřením stavebního úřadu a s ověřenou projektovou dokumentací, dodržet obecné požadavky na výstavbu, popřípadě jiné technické předpisy a technické normy a zajistit dodržování povinností k ochraně života, zdraví, životního prostředí a bezpečnosti práce vyplývajících ze zvláštních právních předpisů.
- [34] Podle ust. § 161 odst. 1 stavebního zákona jsou vlastníci technické infrastruktury povinni vést o ní evidenci, která musí obsahovat polohové umístění a ochranu, a v odůvodněných případech, s ohledem na charakter technické infrastruktury, i výškové umístění. Na žádost pořizovatele územně analytických podkladů, územní studie nebo územně plánovací dokumentace, obecního úřadu, žadatele o vydání regulačního plánu nebo územního rozhodnutí, stavebníka nebo osoby jím zmocněné sdělí vlastník technické infrastruktury ve lhůtě do 30 dnů údaje o její poloze, podmínkách napojení, ochrany a další údaje nezbytné pro projektovou činnost a provedení stavby. Informace mohou být poskytnuty v digitální podobě.
- [35] Podle ust. § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády č. 591/2006 Sb.“) za uspořádání staveniště, popřípadě vymezeného pracoviště, podle odstavců 1 a 2 odpovídá zhotovitel, kterému bylo toto staveniště, popřípadě pracoviště, předáno a který je převzal. V zápise o předání a převzetí se uvedou všechny známé skutečnosti, jež jsou významné z hlediska zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví fyzických osob zdržujících se na staveništi, popřípadě pracovišti.

IV. III. Právní posouzení skutku

- [36] V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byla právě účastníkem řízení najatá osoba pan [REDACTED] - zaměstnanec podnikající fyzické osoby [REDACTED], kdo prováděl zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.
- [37] Otázka přičitatelnosti jednání fyzické osoby osobě právnické je upravena v rámci ust. § 20 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, a to tak, že právnická osoba je pachatelem přestupku, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné osobě právnické a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu.
- [38] V daném případě tedy sice plynárenské zařízení poškodil zaměstnanec podnikající fyzické osoby [REDACTED] která však prováděla zemní práce pro účastníka řízení, bez předání staveniště a na staveništi účastníka řízení, a odpovědnost za provádění díla nebyla na podnikající fyzickou osobu [REDACTED] od účastníka řízení přenesena. Z rámcové smlouvy a objednávky plynula pouze povinnost, aby pracovníci podnikající fyzické osoby [REDACTED] byli řádně proškolení a poučení. Jednání pana [REDACTED], zaměstnance podnikající fyzické osoby [REDACTED] je tak přičitatelné účastníkovi řízení, a to v souladu s ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 2 písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupky. Lze tak uzavřít, že účastník řízení nese odpovědnost za spáchání předmětného přestupku.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

- [39] Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

- [40] V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [41] V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 4,57 m³ plynu do ovzduší za dobu 10 minut a k přerušení dodávky plynu 8 konečným zákazníkům (kategorie domácnost). Správní orgán má tak za to, že v jednání účastníka řízení lze shledat vyšší než nepatrnou společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a též spolehlivém provozu plynárenské soustavy. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Výše uvedené plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

- [42] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.
- [43] Správní orgán konstatuje, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu energetického zařízení je nutno konat pracovní činnost s vynaložením veškerého úsilí tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Účastník řízení sice zemní práce na svém staveništi prováděl (odpovídal za provedení) v ochranném pásmu ručně, tedy krumpáčem, ale i tak mělo být postupováno se zvýšenou opatrností, se zřetelem na to, že v místě prací je vedeno plynárenské zařízení, což splněno nebylo, a tedy nebylo vynaloženo veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti bylo zabráněno. Navíc to byl právě účastník řízení, kdo nesl odpovědnost za provádění prací na jeho staveništi, když k předání staveniště podnikající fyzické osobě Vojtěchu Dirdovi nedošlo.
- [44] Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

IV. VI. Návrhy a námítky účastníka řízení a jejich vypořádání

- [45] Účastník řízení předně namítl, že plynárenské zařízení poškodil pan [REDAKCE], zaměstnanec podnikající fyzické osoby [REDAKCE]. Pro práce na dané zakázce jej vybral jeho zaměstnavatel, který jej také přímo řídil, pro něj činnost vykonával a ten také odpovídal za jeho právní jednání. Účastník řízení nemá s panem [REDAKCE], jakýkoliv právní vztah a nezařádal mu žádné úkoly. Účastník řízení je připraven doložit důkazní prostředky, které navrhne správní orgán a považuje přičtení odpovědnosti za jednání pana [REDAKCE] účastníkovi řízení podle ust. § 20 zákona o odpovědnosti za přestupky za nesprávné.
- [46] K této námitce správní orgán uvádí, že si účastník řízení najal na zemní práce na stavby v ulici [REDAKCE], v obci [REDAKCE], podnikající fyzickou osobu [REDAKCE], které však nepředal staveniště, tedy odpovědnost za staveniště nesl i nadále účastník řízení. Podnikající fyzická osoba [REDAKCE] prováděla výkopové práce v daném místě pro účastníka řízení. S ohledem na znění stavebních předpisů je odpovědný za staveniště stavebník, kterým byl v daném případně účastník řízení, který odpovědnost za dané staveniště ohledně prováděných prací nepřenesl na podnikající fyzickou

osobu [REDAKCE]. Z tohoto důvodu je odpovědný za jednání pana [REDAKCE], zaměstnance podnikající fyzické osoby [REDAKCE] podle ust. § 20 odst. 1 ve spojení ust. § 20 odst. 2 písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupky, když se jednalo o fyzickou osobu, která plnila povinnost uloženou účastníkovi řízení k prospěchu účastníka řízení, který byl stavebníkem na dané stavbě. Na stavbě tedy použil účastník řízení pana [REDAKCE], jako zaměstnance podnikající fyzické osoby [REDAKCE]. Protiprávní jednání pana [REDAKCE] je tak přičitatelné účastníkovi řízení, který byl v předmětné době zodpovědný za staveniště a měl tudíž vykonávat dohled nad prováděním prací tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení. O uvedeném není sporu, proto další dokazování ohledně této skutečnosti správní orgán neprováděl.

- [47] Mezi účastníkem řízení a podnikající fyzickou osobou [REDAKCE] byla uzavřena rámcová smlouva a vystavena objednávka pro provádění činnosti na předmětné stavbě pracovníky podnikající fyzické osoby [REDAKCE]. K předání staveniště podnikající fyzické osobě [REDAKCE] nedošlo a žádná odpovědnost ve smyslu předání staveniště neplyne pro podnikající fyzickou osobu [REDAKCE] ani z rámcové smlouvy a ani z objednávky.
- [48] Další učiněnou námitkou účastníka řízení bylo, že jsou zde dány liberační důvody, kdy řádně informoval a poučil svého poddodavatele, podnikající fyzickou osobu [REDAKCE], stran staveniště, jeho rizik i opatření ke snížení těchto rizik. Mezi jinými byl informován o vytýčených sítích, byl upozorněn na riziko poškození a narušení podzemních vedení a v té souvislosti s uloženým opatřením provádět obnažování potrubí a kabelů ručně se zvýšenou opatrností. Účastník řízení je přesvědčen, že prokázal, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránil. Účastník řízení neví, co více (v mezích racionality) mohl udělat pro to, aby zabránil vzniku poškození. Podle všeho k situaci došlo nešťastnou náhodou.
- [49] K této námitce správní orgán uvádí, že s tímto tvrzením účastníka řízení ohledně poučení podnikající fyzické osoby [REDAKCE] o rizicích na stavbě a vytýčení inženýrských sítí plně souhlasí, což vyplývá i z dokumentu založeném v policejním spise s názvem Věc: Poskytnutí informace o rizicích, podle kterého došlo k předání informace o rizicích k zajištění BOZP dle ZP na pracovišti účastníka řízení dne 3. července 2023.
- [50] I přes poučení však odpovědnost v dané chvíli za staveniště/provádění díla podnikající fyzická osoba [REDAKCE] nenesla, protože na ni takovou odpovědnost účastník řízení nepřenesl. Z tohoto důvodu odpovídá účastník řízení za jednání zaměstnance podnikající fyzické osoby [REDAKCE], pana [REDAKCE] obdobně, jako by to byl jeho zaměstnanec, i když v daném případě se podle zákona o přestupcích jedná o osobu, jejíž jednání je přičitatelné účastníkovi řízení podle ust. § 20 odst. 2 písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupky, s tím, že se jedná o fyzickou osobu, kterou právnická osoba používá při své činnosti. Současně správní orgán poznamenává, že účastník řízení neuvedl, že by pan [REDAKCE] vybočil z mezí své činnosti, když práce prováděl skutečně ručně (krumpáčem) a jednalo se o činnost pro účastníka řízení. Nemí bylo vyloučeno, že se skutečně jednalo o nešťastnou náhodu, kdy sice pan [REDAKCE] pravděpodobně nezamýšlel poškodit předmětné plynárenské zařízení (neměl úmysl jej poškodit), avšak k poškození plynárenského zařízení došlo jeho činností, za kterou s ohledem na smluvní vztahy nese odpovědnost účastník řízení, jelikož práce nebyly prováděny s takovou opatrností, aby k poškození nedošlo.
- [51] V daném případě tak nebyly shledány liberační důvody na straně účastníka řízení ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti, protože pan [REDAKCE] nevybočil z mezí svých úkolů, byť k poškození skutečně mohlo dojít nešťastnou náhodou a úmysl v jednání pana [REDAKCE] nebyl prokázán. V případě odpovědnosti právnické osoby za přestupek se však jedná o odpovědnost objektivní, tedy bez ohledu na zavinění.
- [52] Předposlední námitka účastníka řízení směřovala na nepřiměřenou výši uložené pokuty. Podle účastníka řízení je uložena pokuta nepřiměřená a neodpovídá skutkově či právně srovnatelným případům, i s ohledem na využití zásady absorpce, např. ve srovnání s případy řešenými příkazem č. j. 06782-11/2022-ERU (vůči němuž je údajně uplatněna zásada absorpce), s ohledem na délku přerušení, množství uniklého plynu, okolnosti poškození, osobu vykonávající práce atp. je zřejmé, že výše pokuty je zcela nepřiměřená. Projednávaný skutek v daném řízení je jednoznačně méně závažný. Účastník

řízení má za to, že správní orgán při stanovení výše pokuty nepřihlédl (správně) ke všem okolnostem případu.

- [53] K této námitce správní orgán uvádí, že konkrétní postup výpočtu pokuty uvádí bod 79. tohoto rozhodnutí, kdy správní orgán vzal skutečně v potaz vzniklé následky, pro přehlednost uvádí následky jednotlivých jednání správní orgán v následující tabulce:

	Počet přestupků	Počet odstavených zákazníků	Množství uniklého plynu	Způsob provádění	Výše pokuty	Souběh s
toto správní řízení	1	8	4,57 m ³	ručně	50 000 Kč	příkazem č. j. 06782-11/2022-ERU (4x recidiva a 3x souběh)
příkaz č. j. 06782- 11/2022- ERU	2	1	188 m ³	strojně	30 000 Kč	příkazem č. j. 16288-7/2021-ERU (3 x recidiva a 1 x souběh)
příkaz č. j. 16288- 7/2021- ERU	1	5	168 m ³	strojně	98 000 Kč	5 x recidiva

- [54] Z dané tabulky je patrné, že v tomto projednávaném případě odstavil účastník řízení největší počet zákazníků, byť došlo k nejmenšímu úniku plynu a jednalo se o ruční práce. Správní orgán však musel zohlednit také nedisciplinovanost účastníka řízení a jeho opakované porušení ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, kdy pro dokreslení zmínil v příkaze všechny potrestané přestupky účastníka řízení, kdy se jednalo celkově o 19 případů, za které dostal pokutu. Při ukládání pokuty v tomto správním řízení přihlédl správní orgán k přestupkům, které měly být projednány v jednom správním řízení, ale nebyly takto projednány, a to ty, které byly projednány příkazem č. j. 06782-11/2022-ERU. Společné správní řízení o těchto přestupcích nebylo vedeno, jelikož správní orgán obdržel od Police ČR podklady k přestupku projednávaném v tomto správním řízení až dne 18. října 2023, a příkaz č. j. 06782-11/2022-ERU byl vydán dne 18. července 2023, tedy až po datu, kdy účastník řízení spáchal přestupek projednaný v tomto správním řízení. V takovémto případě by správně mělo být vedeno jediné správní řízení o těchto přestupcích.
- [55] Současně s ohledem na data spáchání přestupků, za které dostal účastník řízení pokutu příkazem č. j. 06782-11/2022-ERU, bylo nutné jako recidivu ve vztahu s přestupkem projednávaným v tomto správním řízení hodnotit přestupek projednaný příkazem č. j. 16288-7/2021-ERU. Tedy při výpočtu pokuty hrála roli jak okolnost souběhu, tak i recidiva s předcházejícími jednáními účastníka řízení, a to v posledních 5 letech.
- [56] Účastník řízení rovněž ve svém podání namítl, že více než polovina minulých přestupků vyjmenovaná v napadeném příkaze případů je starší než pět let, ačkoliv tedy v odůvodnění příkazu (odst. 14) správní orgán uvádí, že k rozhodnutím, která nabyla právní moci dříve než pět let před poškozením plynárenského zařízení, jehož poškození je projednáváno v tomto správním řízení, nepřihlížel. Účastníkovi řízení se však uvedené jeví, že právě celkové vyjmenované množství uvedených případů hrálo při stanovení výše pokuty svou roli. Přitom účastník řízení poukázal na skutečnost, že přerušení dodávky v projednávané případě bylo relativně velmi krátké a únik, k němuž došlo, byl zcela minimální.
- [57] K poslední námitce správní orgán uvádí, že okolnosti, které hrály roli při výpočtu pokuty uvádí následující část tohoto rozhodnutí, a to V. Uložení správního trestu, kdy skutečně správní orgán přihlížel

jen k rozhodnutím, která nebyla starší 5 let od dne spáchání přestupku projednávaného tímto správním řízením. Starší rozhodnutí zmínil správní orgán v napadeném příkaze jen proto, že mu jsou známa všechna tato rozhodnutí, kterými udělil účastníkovi řízení pokutu pro porušení ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, do výpočtu pokuty však byly zohledněny jen ty pokuty, které nejsou starší 5 let. Tedy všechna rozhodnutí týkající se účastníka řízení byla zmíněna jen jako všechna známá správní řízení vedená s účastníkem řízení, která skončila uložením pokuty.

V. Uložení správního trestu

- [58] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Podle ust. § 36 zákona o odpovědnosti za přestupky lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.
- [59] Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí nebo pokuty.
- [60] K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.
- [61] V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu podle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Energetického regulačního úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [62] Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Energetického regulačního úřadu v obdobných nebo shodných případech. Energetický regulační úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.
- [63] Podle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.
- [64] Správnímu orgánu je z úřední činnosti známo, že účastník řízení již byl v minulosti uznán vinným ze spáchání správních deliktů a přestupků ve věcné působnosti Energetického regulačního řádu, a to konkrétně:
- rozhodnutím č. j. 03846-5/2011-ERU ze dne 13. prosince 2011, které nabylo právní moci dne 30. prosince 2011, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2010, a byla mu uložena pokuta ve výši 15 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč,
 - rozhodnutím č. j. 04419-11/2013-ERU ze dne 22. května 2013, které nabylo právní moci dne 8. června 2013, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2012, a byla mu uložena pokuta ve výši 50 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč,

- příkazem č. j. 05355-3/2015-ERU ze dne 16. června 2015, který nabyl právní moci dne 27. června 2015, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání tří správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 20. května 2014, a dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2014, a byla mu uložena úhrnná pokuta ve výši 20 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč,
- příkazem č. j. 09653-3/2015-ERU ze dne 27. října 2015, který nabyl právní moci dne 5. listopadu 2015, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2014, a byla mu uložena pokuta ve výši 25 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč,
- příkazem č. j. 05331-3/2016-ERU ze dne 18. května 2016, který nabyl právní moci dne 27. května 2016, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015, a byla mu uložena úhrnná pokuta ve výši 10 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč,
- příkazem č. j. 07723-3/2016-ERU ze dne 20. července 2016, který nabyl právní moci dne 30. července 2016, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015, a byla mu uložena pokuta ve výši 13 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč,
- příkazem č. j. 11773-3/2019-ERU ze dne 2. prosince 2019, který nabyl právní moci dne 11. prosince 2019 (dále jen „příkaz č. j. 11773-3/2019-ERU“) byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018, a byla mu uložena pokuta ve výši 39 000 Kč,
- příkazem č. j. 06981-3/2020-ERU ze dne 25. srpna 2020, který nabyl právní moci dne 3. září 2020 (dále jen „příkaz č. j. 06981-3/2020-ERU“), byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání dvou přestupků podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018, a byla mu uložena úhrnná pokuta ve výši 31 000 Kč,
- příkazem č. j. 02516-3/2021-ERU ze dne 23. března 2021, který nabyl právní moci dne 1. dubna 2021 (dále jen „příkaz č. j. 02516-3/2021-ERU“), byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2020, a byla mu uložena pokuta ve výši 16 000 Kč,
- rozhodnutím č. j. 16288-7/2021-ERU ze dne 12. ledna 2022 (dále jen „rozhodnutí č. j. 16288-7/2021-ERU“), které nabylo právní moci dne 28. ledna 2022, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. prosince 2021, a byla mu uložena pokuta ve výši 98 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč,
- příkazem č. j. 06782-11/2022-ERU ze dne 18. července 2023, který nabyl právní moci dne 27. července 2023 (dále jen „příkaz č. j. 06782-11/2022-ERU“), byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2021 (dále jen „energetický zákon ve znění účinném do 31. prosince 2021“), a přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích

a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 30. září 2022, a byla mu uložena úhrnná pokuta ve výši 30 000 Kč.

- [65] Podle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejprísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.
- [66] V rámci vedeného správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že se účastník řízení dopustil přestupku ze dne 4. července 2023 ještě před doručením příkazu č. j. 06782-11/2022-ERU, který následně nabyl právní moci, a proto se uplatní na danou situaci zásada absorpce podle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Takové jednání právní teorie označuje za souběh přestupků, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více přestupků dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více skutky dopustil naplnění stejné skutkové podstaty.
- [67] Správní orgán proto přistoupil k vyhodnocení, který z vytýkaných přestupků je nejprísněji trestný, příp. jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, který z vytýkaných přestupků je nejzávažnější.
- [68] Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2021 bylo možné podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2021 uložit pokutu až do výše 15 000 000 Kč i za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze podle ust. § 91a odst. 9 energetického zákona uložit pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Horní hranice sazby pokut jsou tedy v obou případech totožné.
- [69] V obou dvou případech (myšleno předmětný přestupek ze dne 4. července 2023 a přestupek, za který byla účastníkovi řízení udělena pokuta v příkaze č. j. 06782-11/2022-ERU), se jednalo o porušení stejného ustanovení energetického zákona, a proto přistoupil správní orgán k posouzení závažnosti obou přestupků. Vzhledem k poškození zařízení většího významu z hlediska energetického (středotlaký plynovod oproti středotlaké plynovodní přípojce), a vzhledem k přerušení dodávky plynu většího množství konečných zákazníků (8 oproti 1), vyhodnotil správní orgán přestupek projednaný v tomto správním řízení za závažnější než přestupek, za který byla účastníkovi řízení uložena pokuta příkazem č. j. 06782-11/2022-ERU, a to i přesto, že při něm došlo k menšímu úniku zemního plynu do ovzduší (4,57 m³ oproti 188 m³). K výši pokuty uložené pravomocným příkazem č. j. 06782-11/2022-ERU však správní orgán přihlédl, v souladu s použitím zásady absorpční, při stanovení výše pokuty uložené výrokem II. tohoto rozhodnutí.
- [70] Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), písm. c) a písm. g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem.
- [71] Dále správní orgán přihlížel dle ust. § 38 písm. a), písm. b), písm. c) a písm. d) zákona o odpovědnosti za přestupky k významu a rozsahu následku přestupku, ke způsobu spáchání přestupku a okolnostem spáchání přestupku. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k majetkovým poměrům pachatele.
- [72] Účastník řízení svým jednáním poškodil středotlaký plynovod, tedy, z hlediska energetického, zařízení většího významu, což hodnotí správní orgán jako okolnost zvyšující závažnost přestupku.
- [73] V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 4,57 m³ plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 8 konečným zákazníkům, což správní orgán hodnotí také jako okolnosti zvyšující závažnost přestupku.
- [74] Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako přitěžující okolnost to, že účastník řízení se dopustil vytýkaného přestupku v souběhu se dalším přestupkem.

- [75] Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán také osobu pachatele, přičemž správnímu orgánu je známo, že účastník řízení již byl v minulosti uznán vinným ze spáchání přestupku ve věcné působnosti Energetického regulačního úřadu, a to konkrétně příkazem č. j. 11773-3/2019-ERU, příkazem č. j. 06981-3/2020-ERU, příkazem č. j. 02516-3/2021-ERU a rozhodnutím č. j. 16288-7/2021-ERU.
- [76] V souladu s ustálenou judikaturou správní orgán při hodnocení pachatele a stanovení výše pokuty nepřihlížel k rozhodnutím, která nabyla právní moci dříve než pět let před poškozením plynárenského zařízení, jehož poškození je projednáváno v tomto správním řízení.
- [77] Jako polehčující okolnost vyhodnotil správní orgán tu skutečnost, že vzniklá škoda byla uhrazena.
- [78] V souladu s ustálenou judikaturou správní orgán při hodnocení pachatele a stanovení výše pokuty nepřihlížel k rozhodnutím, která nabyla právní moci dříve než pět let před poškozením plynárenského zařízení, jehož poškození je projednáváno v tomto správním řízení.
- [79] Výše pokuty uložená účastníkovi řízení v souvislosti se spáchaným přestupkem s přihlédnutím k souběhu (příkaz č. j. 06782-11/2022-ERU) a dalším pravomocným rozhodnutím v rámci hodnocení osoby pachatele by činila částku ve výši 80 000 Kč. Správní orgán tak dospěl s ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti k závěru, že za přiměřenou a v souladu se všemi zákonnými hledisky individualizovanou považuje úhrnnou pokutu ve výši 50 000 Kč. Tato výše je zcela přiměřená a činí méně než 1 % z maximální možné výše pokuty, kterou je za spáchání přestupku možné uložit. Správní orgán při stanovení pokuty vycházel z toho, že vzhledem ke skutečnosti, že se předmětný přestupek ze dne 4. července 2023 stal ještě před doručením příkazu č. j. 06782-11/2022-ERU, který následně nabyl právní moci, uplatní se na danou situaci zásada absorpce podle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. V rámci aplikace zásady absorpce byla výsledná pokuta, udělená tímto rozhodnutím ponížena o pokutu uloženou v rámci příkazu č. j. 06782-11/2022-ERU ve výši 30 000 Kč. Celková výše pokuty tak činí částku ve výši 50 000 Kč s přihlédnutím ke všem okolnostem ve prospěch i neprospěch účastníka řízení.
- [80] Správní orgán se při stanovení výše pokuty zabývá také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [81] Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.
- [82] Účastník řízení namítl v podaném odporu (jak bylo uvedeno v bodě 52. - 57. tohoto rozhodnutí), že je uložená výše pokuty nepřiměřená ve srovnání s případy řešenými příkazem č. j. 06782-11/2022-ERU. K této námitce se vyjádřil už správní orgán v části IV. VI. Návrhy a námitky účastníka řízení a jejich vypořádání, ale i v této části rozhodnutí uvedl důvody uložení stanovené pokuty.
- [83] Podle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníkovi řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobila plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

- [84] Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je podle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranici zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.
- [85] Trest v podobě pokuty lze ukládat nejen těm subjektům, které mají k jejímu okamžitému uhrazení dostatečné, volné finanční prostředky. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, dále vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a automaticky neznamená, že každá uložená pokuta by byla likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení jakožto právnické osoby.
- [86] Účastník řízení je obchodní společností existující za účelem dosahování zisku. Cílem zákazu ukládání likvidačních pokut je zabránit likvidaci ekonomické aktivity trestané osoby.
- [87] V případě ukládání sankce a posuzování jejího likvidačního charakteru na obchodní společnost nelze vycházet pouze a jen ze samotného zisku, nýbrž též z dalších skutečností, jako je např. obrat společnosti a její obchodní aktivita, které pomáhají vytvořit si bližší představu o ekonomické síle subjektu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. srpna 2014, č. j. 10 Ads 140/2014-58). Podle výkazu zisku a ztrát ke dni 31. prosince 2022 byly tržby z prodeje výrobků a služeb účastníka řízení za období roku 2022 ve výši 7 004 981 000 Kč a za rok 2021 ve výši 5 823 700 000 Kč, výsledek hospodaření účastníka řízení za účetní období roku 2022 byl ve výši - 59 679 000 Kč a za rok 2021 ve výši 285 981 000 Kč, čistý obrat účastníka řízení v roce 2022 činil částku ve výši 7 223 977 000 Kč a v roce 2021 činil částku ve výši 5 965 147 000 Kč.
- [88] Z předmětného výkazu zisku a ztráty nelze učinit jednoznačný závěr ohledně případné zadluženosti účastníka řízení, nicméně i pokud by byl účastník řízení předlužen, nemůže to automaticky znamenat imunitu vůči sankcím v oblasti veřejného práva (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. ledna 2015, č. j. 8 Afs 25/2012-351).
- [89] Z doložených nejaktuálnějších majetkových poměrů účastníka řízení je tedy zřejmé, že tento dosahuje relativně vysokých tržeb za prodej zboží a že podniká se ziskem, byť v roce 2022 vykázal ztrátu. Ze žádné položky účetnictví účastníka řízení nelze dovodit, že by se v důsledku uložení pokuty v tomto správním řízení stalo jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty, proto není možné pokutu při spodní hranici zákonného rozpětí považovat za likvidační.
- [90] Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností a majetkových poměrů účastníka řízení, stanovil správní orgán účastníkovi řízení úhrnnou pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Správní orgán má za to, že pokuta ve stanovené výši naplňuje jak funkci preventivní, tak funkci odstrašující, a současně není pro účastníka řízení likvidační.
- [91] Podle ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit posečkání úhrady daně (pokuty), popřípadě rozložení její úhrady na splátky.
- [92] Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Energetického regulačního úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náklady řízení

- [93] Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.
- [94] Podle ust. § 95 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán přizná poškozenému na jeho návrh náhradu v řízení účelně vynaložených nákladů spojených s uplatněním nároku na náhradu škody, pokud byl poškozený ve věci nároku na náhradu škody úspěšný a prokázal jejich vznik a výši. Vzhledem k tomu, že poškozený nárok na náhradu účelně vynaložených nákladů nevznesl ani nedoložil, nebylo v této části správním orgánem rozhodováno.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Terezie Foltánová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení

Obdrží:
společnost COLAS CZ, a.s.